

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

การวิจัยพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง หัตถกรรมสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง หัตถกรรมสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง หัตถกรรมสร้างสรรค์ ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการและความคิดเห็นในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน
2. ครู จำนวน 1 คน
3. ผู้นำชุมชน จำนวน 1 คน
4. ผู้ปกครอง จำนวน 3 คน
5. คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 3 คน
6. นักเรียน จำนวน 3 คน

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการตรวจสอบคุณภาพหน่วยการเรียนรู้ ผู้ตรวจสอบคุณภาพของหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน
2. ผู้เชี่ยวชาญด้านกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน 2 คน

3. ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน
- ขั้นตอนที่ 3** การนำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้และการประเมินผลการใช้หน่วยการเรียนรู้
ประชากร

ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายการศึกษา กระจังงา คลองรี ชุมพล ดิหลวง สนามชัย จำนวน 9 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดกระจังงา โรงเรียนวัดประเจียด โรงเรียนชุมชนวัดคลองรี มิตรภาพที่ 220 โรงเรียนวัดสนามชัย โรงเรียนวัดโคกโพธิ์ โรงเรียนบ้านท่าคูระ โรงเรียนวัดดิหลวง โรงเรียนสมเด็จพระเจ้าพะโคะ และโรงเรียนวัดนางเหล้าสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 1 จำนวน 176 คน

กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนวัดโคกโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 1 จำนวน 25 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง หัตถกรรมสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย

- 2.1 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group)
- 2.2 แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบหน่วย
- 2.3 แบบประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบหน่วย
- 2.4 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง หัตถกรรมสร้างสรรค์ จำนวน 11 แผน
- 2.5 แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงาน
- 2.6 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ
- 2.7 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง หัตถกรรมสร้างสรรค์

วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1.1 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้
  - 1.1.1 กำหนดวัตถุประสงค์ในการสนทนากลุ่ม
  - 1.1.2 กำหนดกลุ่มเป้าหมายของผู้ให้ข้อมูล เวลาและระยะเวลา
  - 1.1.3 กำหนดแนวประเด็นคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการจัดสนทนากลุ่ม

1.1.4 นำประเด็นคำถามที่กำหนดขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาขอคำแนะนำและปรับปรุงแก้ไข

1.1.5 แก้ไขตามคำแนะนำ ก่อนนำไปใช้จริง

1.2 แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง หัตถกรรมสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1.2.1 ศึกษารายละเอียด วิธีการสร้างแบบประเมิน ความเหมาะสมขององค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้

1.2.2 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของหน่วยการเรียนรู้ นำมากำหนดประเด็นที่ต้องการตรวจสอบ

1.2.3 สร้างแบบประเมินความเหมาะสมแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ เหมาะสมมากที่สุด (5) เหมาะสมมาก (4) เหมาะสมปานกลาง (3) เหมาะสมน้อย (2) และเหมาะสมน้อยที่สุด (1) เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไข

1.2.4 ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน ด้านการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้หา ค่าเฉลี่ยจากผลการประเมินความเหมาะสม เปรียบเทียบกับเกณฑ์ (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2548: 175) ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมระดับน้อยที่สุด

1.3 แบบประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้กับจุดมุ่งหมายของการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้

1.3.1 สร้างแบบประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้กับจุดมุ่งหมายของการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ ที่มีค่า 3 ระดับ คือ มีความเห็นสอดคล้องกันกำหนดคะแนนเป็น +1 มีความเห็นที่ไม่แน่ใจ กำหนดคะแนนเป็น 0 และมีความเห็นที่ไม่สอดคล้อง กำหนดคะแนน เป็น -1

1.3.2 นำแบบประเมินความสอดคล้องเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.3.3 นำแบบประเมินความสอดคล้องไปใช้เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

1.3.4 ให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ประเมินความสอดคล้อง วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างองค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้กับจุดมุ่งหมายของการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้โดยตั้งเกณฑ์ไว้ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (สมนึก ภักทิษณีนี, 2544: 220-221) ได้ค่าความสอดคล้องรายข้อตั้งแต่ 0.6 - 1.0

1.4 แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง หัตถกรรมสร้างสรรค์

1.4.1 ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1.4.2 ศึกษาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้จากคู่มือ และเอกสารต่าง ๆ

1.4.3 ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.4.4 กำหนดวิธีการจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนให้สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-2 ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม ส่วนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3-11 ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการปฏิบัติ

1.4.5 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ตามหน่วยการเรียนรู้จำนวน 11 แผน แต่ละแผนประกอบด้วย สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการบันทึกผลหลังสอน

1.4.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสม ของสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล นำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

1.4.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของแต่ละแผน โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์ 5 ระดับ มีความหมาย ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2548: 175)

5	หมายถึง	ความเหมาะสมระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ความเหมาะสมระดับมาก
3	หมายถึง	ความเหมาะสมระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ความเหมาะสมระดับน้อย
1	หมายถึง	ความเหมาะสมระดับน้อยที่สุด

หาค่าเฉลี่ยจากแบบประเมินความเหมาะสม เปรียบเทียบกับเกณฑ์ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2548: 175) ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมระดับปานกลาง

1.51 - 2.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมระดับน้อยที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 4.4.8

1.4.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนสมเด็จพระเจ้าพิยะโคะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 1 จำนวน 40 คน เพื่อหาข้อบกพร่อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามความเหมาะสม ก่อนนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

1.5 แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงาน มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1.5.1 ศึกษา ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน

1.5.2 ศึกษาทักษะ/กระบวนการที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง หัตถกรรมสร้างสรรค์ เพื่อสร้างแบบประเมินทักษะการปฏิบัติงาน

1.5.3 สร้างแบบประเมินทักษะการปฏิบัติงาน กำหนดพฤติกรรมที่จะประเมิน ดังนี้ ด้านกระบวนการทำงาน ด้านผลงาน และด้านคุณลักษณะการทำงาน โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน และการแปลความหมายของคะแนน 4 ระดับ ดังนี้

ระดับคะแนน 4 หมายถึง ดีมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ดี

ระดับคะแนน 2 หมายถึง พอใช้

ระดับคะแนน 1 หมายถึง ปรับปรุง

1.5.4 นำแบบประเมินทักษะการปฏิบัติงาน ที่สร้างขึ้นให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความเหมาะสมด้านเนื้อหา และความชัดเจนของเกณฑ์ที่จะใช้ทำการประเมิน ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

1.5.5 นำแบบประเมินทักษะการปฏิบัติงานให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม พิจารณาตรวจสอบ ค่าดัชนีความสอดคล้องของพฤติกรรมที่จะประเมินเป็นรายข้อ ที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป นำแบบประเมินทักษะการปฏิบัติงานไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมเด็จพระเจ้าพิยะโคะ จำนวน 40 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ วิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบประเมินทักษะการปฏิบัติงานทั้งฉบับด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) กำหนดค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินไม่ต่ำกว่า 0.70 ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.89 และปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.5.6 เมื่อจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้จนครบทุกแผน นำผลคะแนนรวมมาประเมินเทียบกับเกณฑ์ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 14) ดังนี้

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนนร้อยละ
ทักษะการปฏิบัติงานของผู้เรียนในระดับดีมาก	80 - 100
ทักษะการปฏิบัติงานของผู้เรียนในระดับดี	60 - 79
ทักษะการปฏิบัติงานของผู้เรียนในระดับพอใช้	40 - 59
ทักษะการปฏิบัติงานของผู้เรียนในระดับปรับปรุง	0 - 49

1.6 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

- 1.6.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในแง่ ทฤษฎีและวิธีสร้าง
- 1.6.2 ศึกษาเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ จากหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง หัตถกรรมสร้างสรรค์ โดยละเอียด
- 1.6.3 วิเคราะห์จุดประสงค์และเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้เรื่อง หัตถกรรมสร้างสรรค์ เพื่อสร้างแบบทดสอบให้มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
- 1.6.4 สร้างแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ ให้ครอบคลุมเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้
- 1.6.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ขอคำแนะนำ และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ
- 1.6.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ตรวจสอบ หาความตรงตามจุดประสงค์ ความตรงตามเนื้อหา ลักษณะการใช้คำถาม ตัวเลือก ความสอดคล้อง ของจุดประสงค์ ที่ต้องการวัด และความถูกต้องของการใช้ภาษา และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ
- 1.6.7 คัดเลือกข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ได้ข้อสอบที่เข้าเกณฑ์ จำนวน 40 ข้อ มีค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.80-1.00
- 1.6.8 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดลองใช้และจัดกิจกรรมการเรียน การสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ของแต่ละหน่วยกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนสมเด็จพระเจ้าพิยะ โคะ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน
- 1.6.9 นำกระดาษคำตอบของนักเรียนมาตรวจให้คะแนน โดยตอบถูก ให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน

1.6.10 นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบทดสอบเป็นรายข้อ คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (P) ตั้งแต่ 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (B) ตั้งแต่ 0.20 - 1.00 คัดเลือกไว้จำนวน 30 ข้อ มีค่าความยากง่าย (P) ระหว่าง 0.23-0.69 และค่าอำนาจจำแนก (B) มีค่าระหว่าง 0.25-0.71

1.6.11 หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.84

1.6.12 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

1.7 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1.7.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถาม

1.7.2 สร้างรายการประเมินความพึงพอใจ รายการที่ประเมิน ประกอบด้วย ด้านสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผลโดยใช้แบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ คือ ความคิดเห็นระดับมากที่สุด (5) ความคิดเห็นระดับมาก (4) ความคิดเห็นระดับปานกลาง (3) ความคิดเห็นระดับน้อย (2) และความคิดเห็นระดับน้อยที่สุด (1)

1.7.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความครอบคลุม ความสอดคล้องกับจุดประสงค์ ความเหมาะสมของการใช้ภาษา เนื้อหาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.7.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อหาค่าความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับประเด็นการประเมิน กำหนดค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ค่าความสอดคล้องของข้อคำถามทุกข้อมีค่าเท่ากับ 1.00

1.7.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนสมเด็จพระเจ้าพิยะ โคะ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา และกำหนด ค่าความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.70 ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.84

1.7.6 นำแบบสอบถามความพึงพอใจจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง หัตถกรรมสร้างสรรค์

1. ได้เชิญผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครู จำนวน 1 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 1 คน ผู้ปกครอง จำนวน 3 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 3 คน และนักเรียน จำนวน 3 คน เข้าร่วมประชุมในวันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2552 ณ ห้องประชุมโรงเรียนวัดโคกโพธิ์ เวลา 14.30-16.30 น. เพื่อร่วมกันพูดคุย แสดงความคิดเห็น ความต้องการในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ ตามประเด็นการสนทนา

2. ให้ผู้เข้าร่วมสนทนา สรุปข้อมูลตามประเด็นที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการตรวจสอบคุณภาพหน่วยการเรียนรู้

2.1 เก็บรวบรวมคะแนนผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

2.2 เก็บรวบรวมคะแนนผลการประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

ขั้นตอนที่ 3 การนำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้และการประเมินผลการใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง หัตถกรรมสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง หัตถกรรมสร้างสรรค์ จำนวน 11 แผน รวมทั้งสิ้น 16 ชั่วโมง ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 - 11 จะประเมินทักษะการปฏิบัติงานโดยใช้แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงานที่สร้างขึ้น

3.2 ทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ

3.3 ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ

3.4 นำผลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง หัตถกรรมสร้างสรรค์ ผู้วิจัย ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการ ดังนี้

4.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ ของการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ด้วยการนำข้อมูลที่ได้อาจจัดหมวดหมู่สรุปตามประเด็นคำถาม นำเสนอผลโดยวิธีพรรณนาความ

4.2 ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ มีดังนี้

4.2.1 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความเหมาะสม ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ขององค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง หัตถกรรมสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

4.2.2 วิเคราะห์ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ของคะแนนที่ได้จากการประเมินทักษะการปฏิบัติงาน

4.2.3 วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ของคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เปรียบเทียบกับเกณฑ์ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 14) ดังนี้

ร้อยละ	80-100	หมายถึง	ดีเยี่ยม
ร้อยละ	70-79	หมายถึง	ดี
ร้อยละ	60-69	หมายถึง	พอใช้
ร้อยละ	50-59	หมายถึง	ผ่าน
ร้อยละ	0-49	หมายถึง	ไม่ผ่าน

4.2.4 วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามความพึงพอใจ

การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยผลความพึงพอใจของนักเรียนหลังการใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง หัตถกรรมสร้างสรรค์ เปรียบเทียบกับเกณฑ์ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2548: 175) ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติพื้นฐานได้แก่

5.1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

5.1.2 ค่าร้อยละ ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 104)

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ p	แทน	ค่าร้อยละ
f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

5.1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ $S.D.$	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
$\sum$	แทน	ผลรวม

5.2 สถิติที่ใช้วิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

5.2.1 หากความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ใช้สูตรค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (สมนึก ภัททิยธนี, 2544: 220 - 221)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

5.2.2 หาค่าความยากง่าย (Difficulty) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
คำนวณใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 84)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าความยากง่าย
	R	แทน	จำนวนนักเรียนที่ทำข้อสอบถูก
	N	แทน	จำนวนนักเรียนที่ทำข้อสอบทั้งหมด

5.2.3 ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
คำนวณ ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 90)

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2}$$

เมื่อ	B	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	U	แทน	จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
	L	แทน	จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
	N_1	แทน	จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์
	N_2	แทน	จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์

5.2.4 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้สูตร
KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2548: 168)

$$r_n = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	r_n	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	n	แทน	จำนวนของข้อสอบ
	p	แทน	สัดส่วนของผู้ทำถูกในข้อหนึ่งๆ เท่ากับจำนวนคนทำถูกหารด้วยจำนวนคนสอบทั้งหมด

q แทน อัตราส่วนของคนตอบข้อนี้ผิด หรือ $1 - p$

$$S_i^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N^2}$$

S_i^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบฉบับนั้น

